

ŽURNÁL

Dvojmesačník Jadrovej a vyradovacej spoločnosti, a.s. Ročník 1

PF 2008

OBSAH

JAVYS

- V súlade so stratégiou bezpečnosti našej krajiny** 4
Rozhovor s predsedom Predstavenstva a generálnym riaditeľom spoločnosti JAVYS Ing. Jánom Valkom

- Prevádzka jadrových zariadení JAVYS** 5

- Vplyv prevádzok JAVYS na životné prostredie** 6

- Cvičili sme simulovanú udalosť** 7

- Posledná výmena paliva na 2. bloku JE V1** 7

- So skúsenosťami v arménskom Metsamore** 8

REGIÓN Y

- Tip na cyklovýlet K malebnému kostolíku** 9

- Zaujímavosti z regiónu Jaslovských Bohuníc** 10

- Zaujímavosti z močovského regiónu** 12

RELAX

- Vianočný bontón** 14

- Citroën C4 coupé: Civilizovaný víťaz** 14

- Roman Pomajbo: Mám rád zimu a Vianoce** 15

- Recepty na rýchle vianočné dobroty** 16

- Krížovka** 16

4

7

9

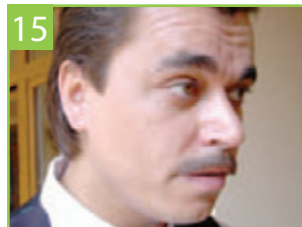
10

14

15

Pár riadkov na úvod

Vážení čitatelia,

čas radosti, veselosti, tak zneli slová starej vianočnej piesne, ktorú sme najprv počúvali a potom – vedno s tými staršími – spievali o tomto čase. Pozeráme sa už iba srdcom na tie roky dávnominulých Vianoc. Máloktorý sviatok roka je taký neobyčajný a pôsobivý ako práve Vianoce. Možno aj preto, že ho sprevádza každoročne sa opakujúci rituál, v ktorom sú síce všetky gestá staré – no zároveň nové a dotknú sa nás vždy s novou prudkosťou a silou.

I na pracovisku sa stupňuje pracovné napätie, na dovolenku nieto času ani pomyslieť, mnohé úlohy treba uzavrieť ešte do konca roka a na ďalšie, novoročné, sa s predstihom pripraviť. Pre niektorých zamestnancov sa pracovný rytmus nezmení a rok čo rok si prenesú trochu vianočnej atmosféry na pracovisko.

Záver roka je i časom bilancovania. Spoločnosť JAVYS má v našej krajine jedinečné poslanie – realizuje činnosti súvisiace so záverečnou časťou jadrovej energetiky. Úlohy sú to neľahké. Pri ich napĺňaní uplatňuje bezpečnostný a ekologický prístup na zachovanie rovnováhy medzi človekom, jeho potrebami a prírodou.

Milí čitatelia, dovoľte mi ku všetkým vianočným vinšom a novoročným želaniam pripojiť ešte jeden – nech pri vašom vianočnom stole nechýba pokoj, láska a radosť zo stretnutia s najbližšími. Načerpajte nové sily, aby ste do nového roku vykročili zdraví, plní elánu a chuti do života.

Mária Mončeková, šéfredaktorka

Poslaním spoločnosti JAVYS je bezpečne, spoľahlivo a efektívne prevádzkovať a vyradovať jadrové zariadenia, nakladať s rádioaktívnymi odpadmi a vyhoreným jadrovým palivom, s minimálnym vplyvom na životné prostredie.

Jadrová a vyradovacia spoločnosť má špecifické postavenie v slovenskej elektroenergetike. Popri prevádzkovaní druhého bloku jadrovej elektrárne V1 jej hlavné zameranie spočíva v zabezpečovaní činností záverečnej časti slovenskej jadrovej energetiky. O ich napĺňaní hovoríme s Ing. Jánom Valkom, novým predsedom Predstavenstva a generálnym riaditeľom spoločnosti JAVYS.

Vizitka

Ing. Ján Valko

Narodený:

12. 11. 1973 v Martine

Vzdelanie:

Fakulta hospodárskej informatiky a účtovníctva Ekonomickej univerzity v Bratislave – študijný odbor účtovníctvo a audítorstvo

Pracovné pozície:

maklér kapitálových trhov v spoločnosti Invest Brokers, o.c.p., a.s., v rámci skupiny VÚB, vedúci oddelenia obchodovania v spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., člen Predstavenstva Burzy cenných papierov, člen Predstavenstva spoločnosti JAVYS, a.s. a vrchný riaditeľ pre ekonomiku a obchod

V súlade so stratégiou bezpečnosti našej krajiny

História spoločnosti JAVYS sa odvíja od nedávnej privatizácie Slovenských elektrární, no činnosti, ktoré zabezpečuje, siahajú do uplynulých desaťročí. Môžete nám priblížiť súčasné smerovanie spoločnosti?

Strategické smerovanie spoločnosti JAVYS je v kompetencii Ministerstva hospodárstva SR ako jej 100 % vlastníka. Hlavným zámerom je aj naďalej zachovávať existujúci maximálny štandard jadrovej bezpečnosti pri efektívnej optimalizácii vnútropodnikových procesov.

Všetky kroky pri riadení spoločnosti budú realizované v kontexte stratégie bezpečnosti zásobovania energiami, ktorú na návrh Ministerstva hospodárstva SR schvaľuje vláda Slovenskej republiky.

Prioritou je najmä zabezpečenie bezpečného a spoľahlivého chodu jadrovej elektrárne do doby predčasného ukončenia jej prevádzky na konci roku 2008 a následného procesu jej vyradovania. Nemenej dôležitou činnosťou je zefektívnenie procesov poskytovania jadrových služieb využitím technológií na spracovanie, úpravu a skladovanie rádioaktívnych odpadov, ale i zaobchádzania s vyhoreným jadrovým palivom a vyradovania najstaršej slovenskej jadrovej elektrárne A1. Všetky aktivity sú nasmerované k cieľu, ktorým je vybudovanie si stabilného postavenia a trvalého napĺňania celospoločenskej úlohy v oblasti jadrovej energetiky.

Prevažná väčšina činností, ktoré spoločnosť zabezpečuje, má nevýrobný charakter. Z akých zdrojov sú financované činnosti JAVYS-u?

V našom prípade sa dá hovoriť o týchto základných zdrojoch – prevádzkové náklady 2. bloku JE V1 sú podľa zmluvy, ktorá bola súčasťou privatizácie SE, hradené Slovenskými elektrárnami, ktoré sú výhradným odberateľom vyrobenej elektriny. Náklady na ukončovanie prevádzky JE V1, ktorej 1. blok bol odstavený a 2. blok skončí koncom roku 2008, majú byť hradené v zmysle zmluvy medzi Slovenskými elektrárnami a Jadrovou vyradovacou spoločnosťou. Náklady na prípravu ukončovania sú čiastočne hradené aj z medzinárodného fondu na podporu vyradovania JE V1 (BIDSF), ktorý vytvorila Európska komisia spolu s členskými štátmi EÚ.

Naša podnikateľská činnosť tvoriaca zisk je reprezentovaná najmä poskytovaním jadrových služieb. Sú to činnosti spracovania a ukladania rádioaktívnych odpadov a zaobchádzania s vyhoreným jadrovým palivom. Aj tu sú naším hlavným partnerom Slovenské elektrárne.

Financovanie činností spojených s likvidáciou jadrových zariadení je špecifické a odvíja sa od skúseností zahraničných prevádzkovateľov. Podľa pôvodného zákona o Štátnom fonde na likvidáciu jadroenergetických zariadení a nakladania s rádioaktívnymi odpadmi prevádzkovatelia jadrových zariadení boli od roku 1995 povinní odvádzať do fondu časť tržieb za predanú elektrinu. Toto riešenie však nebolo postačujúce z dôvodu vysokých nákladov na riešenie historického dlhu, ktorý zahŕňa náklady na likvidáciu elektrárne A1, ale aj elektrárne V1 a sčasti elektrárne V2. Atómový zákon

JAVYS

z roku 2006 priniesol nový prístup k riešeniu financovania záverečnej časti jadrovej energetiky. Jeho hlavným cieľom je zabezpečiť dostatočnú tvorbu a transparentné používanie finančných prostriedkov v tejto oblasti. Národný jadrový fond navrhol MH SR spôsob, ktorým sa vyrieši historický dlh. Podľa súčasných pravidiel prevádzkovateľa jadrových zariadení ročne odvádzajú 350 000 Sk za každý MW inštalovaného elektrického výkonu ním prevádzkovaného jadrového zariadenia a vo výške 5,95 % z predajnej ceny elektriny vyrobenej v jadrovom zariadení za uplynulý rok.

Pred polstoročím vstúpilo Slovensko na cestu jadrovej energetiky a zaradilo sa medzi krajiny, v ktorých má rozhodujúci podiel na výrobe elektriny práve tento zdroj. Ako v jednej z prvých krajín sa začalo verejne diskutovať o využívaní jadrovej energetiky v 21. storočí. Tejto téme sa venovalo aj prvé stretnutie Európskeho jadrového fóra. Aké odporúčania zazneli od jeho účastníkov?

Jadrová energia sa stáva čoraz častejšie skloňovaným pojmom európskych diskusií. Ak sú dodržané bezpečnostné opatrenia, dokáže byť zdrojom energie neproduktujúcou emisie CO₂. Pre Európsku úniu je zaujímavá predovšetkým v súvislosti s cieľom znížiť do roku 2020 mieru produkcie skleníkových plynov o 20 %. Európske jadrové fórum, ktorého dvojdnové rokovanie sa uskutočnilo v novembri v Bratislave, vytvorilo priestor na otvorenú diskusiu o jadrovej energetike vo svetle aktuálnych výziev. Zúčastnili sa na ňom politici, poslanci Európskeho parlamentu, predstavitelia energetických spoločností, ale rovnako aj zástupcovia občianskeho a spotrebiteľského sektora. Jeho účastníci pozitívne hodnotili založenie tejto platformy, ktorá je určená na diskusiu zástupcov členov EÚ o všetkých dôležitých témach jadrovej energetiky. Zhodli sa, že vnikli hlbšie do problematiky a rozobrali dôležité podmienky a možnosti využívania jadrovej energie, ktorá je vhodnou alternatívou výroby elektriny. Prioritnými otázkami by sa mali zaoberať na budúcom zasadnutí fóra začiatkom leta 2008 v Prahe.

Bohunice sú v súčasnosti často skloňované v súvislosti s výstavbou nového jadrového zdroja. Myslíte si, že by tu perspektívne mohla byť vybudovaná štvrtá jadrová elektrárňa?

Definitívne rozhodnutie o vybudovaní nového jadrového zdroja na území Jaslovských Bohuníc bude závisieť od postoja vlády SR a ministerstva hospodárstva. Vedenie spoločnosti vyvíja maximálne úsilie, aby tomu tak bolo a aby v lokalite Jaslovských Bohuníc mohla byť postavená nová jadrová elektrárňa, čím by sa zúročili mnohoročné skúsenosti odborníkov jadrovej energetiky práve z oblasti Jaslovských Bohuníc.

Z roku 2007 odrátavame posledné dni a plní očakávania sa pomaly posúvame k Vianociam a Novému roku...

Vianoce sú krásne sviatky a všetci sa na ne tešíme. Koniec roka je čas bilancovania a rád by som aj touto cestou poďakoval svojim kolegom za vykonanú prácu v tomto, pre nás dosť náročnom roku. Poďakovanie patrí i partnerom, ako partnerov vnímam aj obyvateľov regiónov, kde pôsobíme.

Všetkým čitateľom Žurnálu želim pokojné sviatky a v novom roku 2008 veľa zdravia, rodinnej pohody, osobného i pracovného entuziazmu.

Prevádzka jadrových zariadení JAVYS

Jadrová elektrárňa V1

Október 2007

Od začiatku mesiaca pokračovala prevádzka 2. bloku s využívaním výkonového efektu na konci kampane. O polnoci 13. októbra začalo znižovanie výkonu bloku s cieľom jeho odstavenia na výmenu paliva a realizáciu prác rozšírenej generálnej opravy. O 1.32 h bol odstavený turbogenerátor TG22 a o 3.50 h turbogenerátor TG21, čo je aj čas začiatku poslednej plánovanej odstávky 2. bloku.

Výroba elektriny v JE V1

1. blok Odstavený v roku 2006

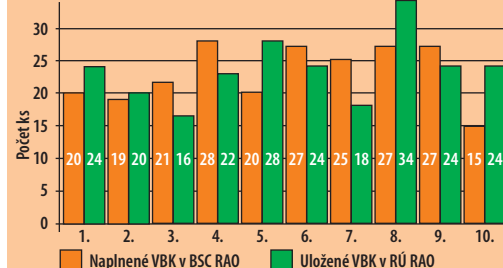
2. blok

Od začiatku roka 2 779 636 MWh

Od začiatku prevádzky 78 569 627 MWh

Počet uložených VBK v RÚ RAO 1 492

Naplnené a uložené vláknobetónové kontajnery

JAVYS ekoinfo

Vplyv prevádzok Jadrovej a vyraďovacej spoločnosti, a.s. na životné prostredie **január – október 2007**

Atmosféra

01 – 10/2007	Aktivita rádionuklidov v plyných výpustoch								
	JE V1			VYZ A1			MSVP		
	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu
Vzácne plyny (TBq)	3,080	2 000	0,154 %	**	*	*	**	*	*
Aerosóly (MBq)	29,220	80 000	0,037 %	2,378	940	0,253 %	0,658	300	0,219 %
Jód (MBq)	32,439	65 000	0,050 %	**	*	*	**	*	*

* limit nie je stanovený ** hodnoty sa nemerajú

Hydrosféra

Váh a Dudváh – limit podľa rozhodnutia č. KÚŽP-1/2006/00273/Fr vydaného KÚŽP Trnava

01 – 10/2007	Prevádzka	Jednotka	Ročný limit množstva vypúšťaných odpadových vôd	Vypustené množstvo odpadových vôd	% plnenia z ročného limitu	Množstvo odobranej vody z vodnej nádrže Sĺňava
Váh	JAVYS (VYZ, JE V1)	m ³ .mesiac ⁻¹	8 924 688	3 874 201	43,40	12 493 916
Dudváh	JAVYS (JE A1, JE V1)	m ³ .mesiac ⁻¹	315 360	291 224	81,64	-

* limit nie je stanovený ** hodnoty sa nemerajú

01 – 10/2007	Aktivita rádionuklidov v odpadových vodách recipientu Váh					
	JE V1			VYZ		
	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu
Korózne a štiepne produkty (MBq)	14,431	13 000	0,111 %	66,23	12 000	0,55 %
Trícium (GBq)	5 094,8	20 000	25,474 %	219,09	10 000	2,19 %

Viac informácií nájdete na webovej stránke www.javys.sk.

Cvičili sme simulovanú udalosť

Každoročne sa v areáli jadrových elektrární v Jaslovských Bohuniciach precvičuje, s účasťou zamestnancov, simulovaná udalosť na jadrovom zariadení. O priebehu cvičenia hovoríme s vedúcim oddelenia havarijného plánovania a pripravenosti JAVYS Ing. Jozefom Gloszom.

Čo bolo cieľom tohtoročného havarijného cvičenia?

Októbrové havarijné cvičenie v lokalite Bohunice pod názvom JAVOR 2007 sa uskutočnilo v súlade so zákonom 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a schváleným harmonogramom havarijných cvičení na tento rok. Cvičenie bolo zamerané na previerku činností organizácie havarijnej odozvy (OHO) JAVYS, a.s. a SE-EBO v súčinnosti s ÚJD SR, SÚJB ČR (Státní úřad pro jadernou bezpečnost České republiky) a príslušnými dozornými orgánmi štátnej správy Rakúska a Maďarska.

Jeho cieľom bolo precvičiť používané postupy na klasifikáciu, lokalizáciu a likvidáciu udalosti na jadrovom zariadení a preveriť informačné toky o vzniku udalosti na medzinárodnej úrovni.

Aké situácie a činnosti riešili zainteresované zložky počas cvičenia?

Cvičenie vychádzalo zo simulácie udalosti modelovanej pre podmienky JE V1, spojenej s únikom rádioaktívnych médií mimo územia jadrového zariadenia v takom rozsahu, že sa vyžadovala realizácia ochranných opatrení pre zamestnancov JAVYS, SE-EBO a všetky osoby nachádzajúce sa v lokalite Bohunice. Na cvičení sa zúčastnilo 926 zamestnancov spoločností JAVYS, SE a dodávateľských organizácií.

Súčasťou scenára bolo zhromaždenie a ukrytie všetkých zamestnancov s následnou evakuáciou časti zamestnancov z území jadrových zariadení A1 a V1, zásah Závodného hasičského útvaru EBO pri likvidácii dvoch simulovaných environmentálnych udalostí, činnosti pri poskytovaní prvej pomoci zraneným a kontaminovaným osobám so zameraním na preverenie činnosti dekontaminačného uzla a Závodného zdravotného strediska. Hodnotenie zo strany dozorov, hodnotiteľov a pozorovateľov vyznelo pozitívne. Samozrejme, z každého cvičenia vziđe rad postrehov a odporúčaní, ktoré posúvajú zabezpečovanie tejto činnosti na vyššiu úroveň.

V lokalite Bohunice prevádzkujú jadrové zariadenia dve spoločnosti. Riadiacim orgánom, ktorý rieši udalosti a vydáva pokyny na ochranu zamestnancov, je aj naďalej Havarijná komisia EBO?

Riadenie celej udalosti vzniknutej v lokalite Bohunice aj naďalej vykonáva Havarijná komisia EBO, ktorá je zložená z pracovníkov SE-EBO a JAVYS, to znamená, že je spoločná pre obidva právne subjekty a zodpovedá za riešenie udalosti ako v elektrárni V1, tak i v elektrárni V2. Preto všetky osoby, nachádzajúce sa v lokalite Bohunice, sú v prípade udalosti na jadrovom zariadení povinné sa riadiť jej pokynmi.

Ďakujem za rozhovor.

- mm -

Posledná výmena paliva na 2. bloku JE V1

Na 2. bloku JE V1 sa skončila 8. decembra odstávka na výmenu paliva a rozšírenú generálnu opravu bloku, ktorá sa začala 13. októbra 2007.

Jej súčasťou bola kontrola tlakovej nádobu reaktora, ktorej predchádzalo vyvezenie všetkého jadrového paliva do bazénu skladovania. Súčasne sa overil stav vnútorných častí reaktora, kompenzátora objemu, parogenerátorov, hlavných cirkulačných čerpadiel a ďalších komponentov bloku.

Počas odstávky sa tiež zrealizovala okrem iného oprava rozvodne 110 kV a zmodernizovala sa prenosová dispečerská technika a prenos ochrán. Vykonané revízie sa týkali najmä elektrických rozvádzačov, transformátorov, hlavných kondenzátorov, generátorov, dieselgenerátorov, chladiacich veží a ďalších niekoľko desiatok zariadení.

Ukončením poslednej plánovanej odstávky sú energetici V1 pripravení bezpečne a spoľahlivo prevádzkovať 2. blok až do predčasného ukončenia jeho prevádzky koncom roka 2008. Bude to najdlhšia palivová kampaň tohto bloku v trvaní 388 dní.

Od začiatku roka 2007 má blok na svojom konte 2 779 636 MWh vyrobenej elektriny a od roku 1980, keď bol uvedený do prevádzky, to je vyše 78 miliónov MWh elektriny.

Ing. Dobroslav Dobák

Japonskí odborníci v JAVYS-e

Predstavitelia japonskej spoločnosti JEPIC Iwase Fiji, Otaka Koji a Fukumoto Masao, navštívili 8. novembra Jadrovú a vyradovaciu spoločnosť. JEPIC (Japan Electric Power Information Center) je nezisková organizácia, ktorá pôsobí na poli energetiky už od roku 1958. Jej poslaním je riešiť narastajúci dopyt po výmene informácií medzi energetickými spoločnosťami. Spoločnosť sa zaoberá hlavne výskumnými a informačnými aktivitami, medzinárodnou spoluprácou a výmenou aktivít v tejto oblasti. Zástupcovia spoločnosti JAVYS prezentovali japonským odborníkom najmä aktivity týkajúce sa ukončovania prevádzky a prípravy vyradovania JE V1, projektov BIDSF a vyradovania JE A1. Niektoré prezentované témy účastníci stretnutia podrobnejšie rozoberali v diskusii.

- md -

Bulharskí stážisti sa zaujímali o nakladanie s RAO

V druhej polovici októbra absolvovali týždennú stáž v bohunickom a mochovskom zariadení spoločnosti JAVYS zástupcovia Bulharskej štátnej spoločnosti pre nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi Boris Pekov a Svetlozar Trayanov. Ich pobyt zorganizovala Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu. Hostia si prezreli spracovateľské linky RAO a republikové úložisko. Keďže sa v Bulharsku plánuje výstavba povrchového úložiska RAO, zaujímali sa aj o proces výberu lokality. Verejnosť nie je veľmi naklonená tejto výstavbe, preto by uvítali umožnenie prehliadky úložiska v Mochovciach, kde by sa bulharskí novinári a regionálni zástupcovia oboznámili so spôsobom ukladania RAO. Bulharská spoločnosť pre nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi (RAO) vznikla v roku 2004 na základe zákona pre bezpečné využívanie atómovej energie. Portfóliom činnosti tejto štátnej nekomerčnej spoločnosti je nakladanie, úprava, spracovanie a ukladanie RAO. Zodpovedá tiež za výstavbu, prevádzku a rekonštrukciu zariadení na spracovanie, transport a ukladanie RAO.

- md -

So skúsenosťami v arménskom Metsamore

Dlhoročné skúsenosti z prevádzkovania jadrových elektrární s reaktormi typu VVER 440 a spracovania rádioaktívnych odpadov zúročia zamestnanci spoločnosti JAVYS, ktorí sa podieľajú na medzinárodnom projekte TACIS. Aktivity slovenských odborníkov nám priblížil Ing. Anton Pajtinka, vedúci tímu JAVYS.

Môžete nám predstaviť projekt TACIS?

Projekt TACIS je súčasťou koncepcného plánu Európskej komisie na celkové zvýšenie úrovne bezpečnosti prevádzky arménskej jadrovej elektrárne Metsamor s reaktormi, aké má bohunická Vé-jednotka. Je pokračovaním aktivít, ktoré sa realizovali v uplynulých desiatich rokoch a predpokladá sa ich ďalšie pokračovanie až do doby konečného odstavenia 2. bloku tejto elektrárne. Cieľom projektu je bezpečne doprevádzkovať 2. blok JE Metsamor (jeho konečné odstavenie sa očakáva do roku 2016) a začať prípravné práce súvisiace s vyradovaním tejto JE, ako aj uplatniť know-how z oblasti nakladania s rádioaktívnymi odpadmi. Realizácia projektu je naplánovaná na tri roky.

Obstáť v medzinárodnej jadrovej konkurencii nebolo jednoduché...

JAVYS je súčasťou konzorcia, ktoré tvoria ešte spoločnosti British Nuclear Group (BNG) a Enconet. Konzorcium sa začiatkom roka prihlásilo do verejnej súťaže na dodávateľa

projektu s ponukou zabezpečenia úloh v oblastiach všeobecnej podpory prevádzky, vypracovania prevádzkovej dokumentácie, zvýšenia kultúry bezpečnosti, výcviku personálu, zabezpečenia investičných projektov a ďalších. Do druhého kola sme postúpili s konkrétnymi rozpracovanými témami vrátane finančného rozpočtu. Spomedzi štyroch uchádzačov sme sa stali víťazom tejto verejnej súťaže.

Ako participuje spoločnosť JAVYS na tomto projekte?

JAVYS je zodpovedný za vypracovanie viacerých úloh. Ide hlavne o dopravovanie, verifikáciu, validáciu a zavedenie prevádzkových predpisov novej generácie a havarijných predpisov do praxe. Dôležitou súčasťou je vypracovanie plánu výcviku a samotný výcvik personálu blokovej dozorne, vrátane výcviku na plno rozsahovom simulátore JE V1 vo VÚJE Trnava. Slovenskí odborníci prispievajú aj cennými skúsenosťami z rekonštrukcie JE V1, z oblasti plánovania a riadenia odstávok, prípravy technických a obchodných dokumentov pre investičné projekty prevádzky a údržby.

Ďakujem za rozhovor.

- mm -

1

JANUÁR

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Nový rok Deň vzniku SR	Alexandra Karina	Daniela	Drahošlav	Andrea	Antónia Zjavenie Pána	Bohuslava	Severin	Alexej	Daša	Malvína	Ernest	Rastislav	Radovan	Dobroslav	Kristína	Nataša	Bohdana	Drahomíra Mário	Dalibor	Vincent	Zora	Miloš	Timotej	Gejza	Tamara	Bohuš	Alfonz	Gaspar	Ema	Emil

2

FEBRUÁR

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Tatiana	Erika Erik	Blážej	Veronika	Agáta	Dorota	Vanda	Zoja	Zdenko	Gabriela	Dezider	Perla	Arpád	Valentín	Pravoslav	Ida Liana	Miloslava	Jaromír	Vlasta	Livia	Eleonóra	Etela	Roman Romana	Matej	Frederik Frederika	Viktor	Alexander	Zlatica	Radomír

3

MAREC

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Albin	Anežka	Bohumil Bohumila	Kazimír	Fridrich	Radoslav Radoslava	Tomáš	Alan Alana	Františka	Branislav Bruno	Angela Angelika	Gregor	Vlastimil	Matilda	Svetlana	Boleslav	Čubica	Eduard	Jozef	Vítazoslav Klaudius	Blahoslav Veľký piatok	Beňadik	Adrián Veľkonočná nedeľa	Gabriel Veľkonočný pondelok	Marián	Emanuel	Alena	Soňa Deň učiteľov	Miroslav	Vierošlava	Benjamin

4

APRÍL

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Hugo	Zita	Richard	Izidor	Miroslava	Irena	Zoltán	Albert	Milena	Igor	Július	Eštera	Aleš	Justína	Fedor	Dana Danica	Rudolf	Valér	Jela	Marcel	Ervin	Slavomír	Vojtech	Juraj	Marek	Jaroslava	Jaroslav	Jarmila	Lea	Anastážia

5

MÁJ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Sviatok práce	Zigmund	Galina	Florián	Lesia Lesana	Hermina	Monika	Ingrída, Deň víťazstva nad fascizmom	Roland	Viktória	Blážena	Pankrác	Servác	Bonifác	Zofia	Svetozár	Gizela	Viola	Gertrúda	Bernard	Zina	Julia Juliana	Zelmira	Ela	Urban	Dušan	Iveta	Viliam	Vilma	Ferdinand	Petrana Petronela

6

JÚN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Zaneta Medzinárodný deň detí	Xenia Oxana	Karolina	Lenka	Laura	Norbert	Róbert	Medard	Stanislava	Margaréta	Dobroslava	Zlatica	Anton	Vasil	Vit	Blanka Bianka	Adolf	Vratislav	Alfréd	Valéria	Alojz	Paulína	Sidónia	Ján	Olivia Tadeáš	Adriána	Ladislav Ladislava	Bešta	Peter a Pavol Petra	Melánia

2008

7
JÚL

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Diana	Berta	Miloslav	Prokop	Cyril a Metod sv. Cyril a sv. Metod	Patrik Patrička	Oliver	Ivan	Lujza	Amália	Milota	Nina	Margita	Kamil	Henrich	Drahomír	Bohuslav	Kamila	Dušana	Iľja Eľáš	Daniel	Magdaléna	Olga	Vladimír	Jakub	Anna Hana	Božena	Krištof	Marta	Libuša	Ignác

8
AUGUST

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Božidara	Gustáv	Jerguš	Dominik Dominika	Hortenzia	Jozefína	Štefánia	Oskar	Ľubomíra	Vavrinec	Zuzana	Darina	Ľubomír	Mojmír	Marcela	Leonard	Milica	Elena Helena	Lydia	Anabela	Jana	Tichomír	Filip	Bartolomej	Ľudovít	Samuel	Silvia	Augustín	Nikola, Nikolaj Výročie SNP	Ružena	Nora

9
SEPTEMBER

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Drahoslava Deň Ústavných SR	Linda	Belo	Rozália	Regina	Alica	Marianna	Miriama	Martina	Oleg	Bystrík	Mária	Ľubor	Ľubomil	Jolana Sedembolestná Panna Mária	Ľudmila	Olympia	Eugénia	Konštantín	Ľuboslav Ľuboslava	Matúš	Moric	Zdenka	Ľuboš, Ľubor	Vladislav	Edita	Cyprián	Václav	Michal, Michaela	Jarolín

10
OKTÓBER

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Arnold	Levoslav	Stela	František	Viera	Natalia	Eľiška	Brigita	Dionýz	Slavomír	Valentina	Maximilián	Koloman	Boris	Terézia	Vladimír	Hedviga	Ľukáš	Krištián	Vendelín	Uršula	Sergej	Alojzia	Kvetoslava	Aurel	Demeter	Sabína	Dobromila	Klára	Šimon, Simona	Aurélia

11
NOVEMBER

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Denis, Denisa Sviatok Vš. svätých	Pamiatka zomrnutých	Hubert	Karol	Imrich	Renáta	René	Bohumír	Teodor	Tibor	Martin, Maroš	Svätopluk	Stanislav	Irma	Leopold	Agnesa	Klaudia, Deň boga za slobodu a demokraciu	Eugen	Alžbeta	Félix	Elvira	Cecilia	Klement	Emília	Katarína	Kornel	Milan	Henrieta	Vratko	Ondrej, Andrej

12
DECEMBER

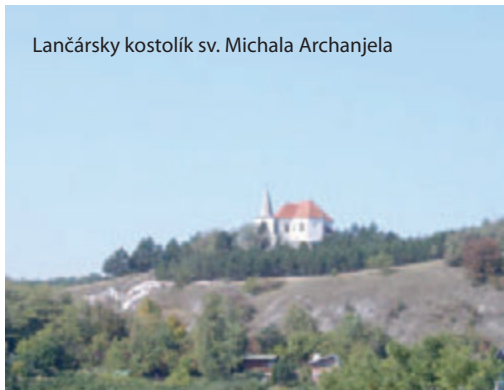
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Edmund	Bibiana	Oldrich	Barbora Barbara	Oto	Mikuláš	Ambróz	Marína	Izabela	Radúz	Hilda	Oľtília	Lucia	Branislava Bronislava	Ivica	Albína	Kornélia	Sláva Slávka	Judita	Dagmara	Bohdan	Adela	Nadežda	Adam a Eva Stredný deň	1. sviatok vianočný	Štefan 2. sviatok vianočný	Filoména	Ivana Ivona	Milada	Dávid	Silvester

K malebnému kostolíku

Grnčar, Lončar, Lančár. Taká bola genéza pomenovania obce.

To prvé slovo znamená po staroslovansky hrnčiar a sídlo sa tak menovalo preto, lebo tu pravdepodobne kedysi žili hrnčiari. Neskôr, keď sa krajom prehnlali Tatári páchajúc veľké škody, vyhasli mnohé životy tunajších ľudí... A tak sem prišli noví obyvatelia z dnešného Srbska a Chorvátska, ktorí dosídlili pôvodné obyvateľstvo. Lenže oni už hrnčiar nazývali lončar, z ktorého sa časom vyvinulo dnešné pomenovanie Lančár.

Lančársky kostolík sv. Michala Archanjela

Dominantou obce je kostolík sv. Michala Archanjela vypínajúci sa už pár storočí na kopci nad dedinou. Spolu tvoria nerozlučnú malebnú dvojicu. Len takto v symbióze vyniká ich vzájomná krása. Keby nebol na kopci, možno by to bol len taký obyčajný kostol a možno potom aj ten osamotený kopec by sa zdal akýsi všedný.

Kostolík je aj z diaľky, hlavne od východu, dobre viditeľný. Cykloturistom poslúži ako jeden z možných výletov a tiež aj ako dobrý orientačný bod pri iných výletoch do okolia.

V miestnych ampliónoch vyhrávala hudba a zdalo sa, že celá dedina je na nohách. Ľudia boli akosi čudno poobliekaní, pričom jeden držal v ruke sekeru, druhý vidly, kosu či hrable, ale všetci mali niečo spoločné – družne šliapali na kopec nad dedinou.

Prišli sme do budovy v centre dediny, možno to bol miestny kultúrny dom.

Aj keď tu naoko vládol chaos, postavili sme sa do radu za ostatnými a pomaly sme postupovali dopredu. „Meno?!“ opýtala sa, akoby rozkazom, nejaká žena každého z nás, keď sme prišli na rad. Potom sme prešli k ďalšej, ktorá si nás premerala pohľadom a každému dala konopné gate, nejakú halenu, opasok, klobúk a krpce. Kdesi v kúte sme sa prezliekli a potom sme sa zaradili medzi tých, čo išli na kopec. Aj my sme prišli filmovať.

Toto sa tu odohrávalo niekedy v sedemdesiatych rokoch minulého storočia a ten film, pre ktorý poslúžili exteriéry Lančárskeho kostolíka, sa menoval „Do zbrane kurucii“

V tej dobe som bol študentom

Posledné stúpanie pred kostolíkom

a odvtedy som tu bol veľakrát na bicykli. Vždy ma tu čakal čarovný objekt, pekné okolie a pekné výhľady.

Kostolík sv. Michala Archanjela v Lančári patrí medzi najstaršie stavebné pamiatky v obci. Bol postavený na mieste staršieho kostola, pochádzajúceho zo začiatku 14., resp. konca 13. storočia. V interiéri kostola sú hodnotné maľby zo začiatku 18. storočia a barokové zariadenie. Areál kostola bol v minulosti celý ohradený kamenným múrom, pričom tento priestor neraz poslúžil miestnym obyvateľom ako ochrana pred nepriateľom. V múre sú zachované otvory, kedysi slúžiace ako strielne. Po pravej strane sa nachádza kamenná zvonica zo 17. storočia. Okolo kostola sa pôvodne rozprestieral aj cintorín.

Pohľad cez strielne v múre na veže bohunických atómových elektrární

Cyklotrasa ku kostolíku

Orientačne najjednoduchšia cesta z Jaslovských Bohuníc k lančárskemu kostolíku je najskôr po štátnej ceste č. 560 do Dehtíc, neskôr, odbočiac vpravo, po ceste č. 502 cez Chtelnicu a Dolný Lopašov. Prekonáme zopár stúpaní a klesaní, až prideme k odbočke do Lančára.

Odtiaľto už kostolík pekne vidíme, takže nemôžeme zabľúdiť.

Cestou k nemu prebicyklujeme asi 18 km.

Novéna k Panne Márii Trnavskej

Už tradične sa 13. – 21. novembra koná v Chráme sv. Mikuláša deväťdňová novéna na počesť Panny Márie Trnavskej, ktorá v minulosti zázračným spôsobom zachránila Malý Rím od tureckého vpádu a moru. Novéna alebo deviatnik má korene už v 17. storočí, kedy obraz Panny Márie Trnavskej ronil slzy a krv. Na základe výsledkov skúmania slzenia obrazu ostrihomský arcibiskup v roku 1708 schválil verejnú úctu obrazu Panny Márie Trnavskej. Trnavčania jej z vďaky, že zachránila mesto pred morom a Turkami, sľúbili, že sa každú sobotu bude konať ďakovná omša a raz do roka deväťdňová novéna pod jej obrazom, čo sa traduje až do dnešných čias. Obraz Panny Márie Trnavskej je v kaplnke v Chráme sv. Mikuláša umiestnený od roku 1585. Témou tohtoročných kázni bolo Desiat Božích prikázaní alebo Dekalóg. Súčasťou novény bol aj nočný program mladých, ktorý sa konal zo soboty na nedeľu. Pred polnocou vystúpili Omen, Helenkári, Kopánčári a Diamant z Modranky. Vrcholom nočného programu bola sv. omša a držiteľ Aurela Trinity Group. Po omši sa prítomným predviedli miništranti z Hrubého kostola, mladí so scénkou BodyWorship, Spoločenstvo pri františkánskom kostole a Tulipánci. V nedeľu sa Trnavčania, ale aj ľudia z okolitých obcí zúčastnili na procesii s milostivým obrazom, ktorej predchádzala sv. omša v Hrubom kostole. Novéna vyvrcholila v stredu 21. novembra večernou sv. omšou v Chráme sv. Mikuláša, počas ktorej bol milostivý obraz Panny Márie Trnavskej prenesený späť do kaplnky.

Nadviazali spoluprácu

Európska komisia v septembri schválila spoločný projekt medzi obcami Jaslovské Bohunice a Porto Cesareo o vzájomnej spolupráci a výmene skúseností. Prvé stretnutie predstaviteľov a obyvateľov oboch obcí sa uskutočnilo 12. až 21. októbra v talianskom Porto Cesareo. Do tejto prímorskej obce vzdialenej asi 1 700 km zavítalo 50 občanov Jaslovských Bohuníc. Počas návštevy podpísali starostovia Peter Ryška a Vito Foscarini Dohodu

o družbe medzi oboma obcami. Program, ktorý zabezpečila talianska strana, bol bohatý na stretnutia aj nové poznatky zo všetkých oblastí života – samospráva, polícia, kultúra, školstvo, šport, aj bežný život občanov.

Na budúci rok v máji sa koná stretnutie v Jaslovských Bohuniciach. Veríme, že naši talianski priatelia budú spokojní nielen s príslovecnou slovenskou pohostinnosťou, ale aj s programom, ktorý im pripravujeme. Európa sa zjednocuje a zblíži sa práve takýmito kontaktmi a stretnutiami.

Božena Soukupová

Deň vínnych pivníc

Pod klenbami dvadsiatich historických trnavských pivníc vinári opäť degustovali jednotlivé vzorky vín. Po roku sa znalci moku stretli na 5. ročníku podujatia Deň vínnych pivníc v sobotu 27. októbra, ktorého organizátorom je mesto Trnava a Vincech – Trnavský spolok priateľov vína. Cieľom Dňa vínnych pivníc je stretnutie priateľov, známych, ale predovšetkým vinárov, ktorí majú možnosť zhodnotiť uplynulý ročník. Tento rok sa predalo okolo 650 vínnych pasov milovníkom vína, ktorí mali šancu degustovať vzorky z Malokarpatského regiónu, južného Slovenska, z oblasti Strekova, Čajkova, Hlohovca a Nitry, Modrého Kameňa, ale aj z moravského Kroměříža. Vinári, ale aj účastníci sú každoročne s Dňom vínnych pivníc nadmieru spokojní. Trnava bola v minulosti úzko spojená s vínom. Nemala pivnice na uskladňovanie vína len v Malom Ríme, ale aj v oblasti Svätého Jura a Pezinka.

REGIÓN

Nadstavba Špeciálnej základnej školy na Beethovenovej ulici v Trnave

Špeciálna základná škola na Beethovenovej ulici, ktorú navštevujú deti s viacnásobným postihnutím, sprístupnila nové priestory v nadstavbovej časti budovy. Na slávnostnom otvorení nechýbali zástupcovia ministerstva školstva, Krajského školského úradu, mesta Trnava i Nadácia Silvie Gašparovičovej. Špeciálna základná škola na Beethovenovej ulici je určená pre deti od 6 rokov, ktoré sú mentálne postihnuté, ale aj viacnásobne: mentálne, telesne, zrakovo a sluchovo. Po skončení 9. ročníka majú viacnásobne postihnuté deti možnosť pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole, ktorej 1. trieda bola otvorená tento rok. Po skončení praktickej

školy postúpia deti do chránených dielní, ktorých výstavba sa momentálne realizuje. K 1. septembru má špeciálna základná škola 175 žiakov a obsadené všetky triedy. V priestoroch nadstavby sa nachádzajú hlavne učebne pre deti, dokonca aj pre tie, ktoré sú imobilné. Na financovaní nadstavby a rekonštrukcie strechy sa podieľalo predovšetkým ministerstvo školstva, ktoré podporuje školu od roku 2003, a to až sumou 19 miliónov korún. Ďalšími podporovateľmi školy sú Krajský školský úrad v Trnave, mesto Trnava a Nadácia Silvie Gašparovičovej, ktorá darovala deťom špeciálnu masážnu vaňu. Špeciálna základná škola organizuje každý rok benefičný koncert, na ktorom vystúpia žiaci školy. Tento rok sa uskutočnil 25. novembra. Trnava bude v priebehu dvoch rokov jediné mesto na Slovensku, ktoré bude poskytovať deťom s viacnásobným postihnutím kompletný servis od prípravy na školu až po chránené dielne.

Zasadnutie Trnavského samosprávneho kraja

V stredu 31. októbra sa konalo 15. riadne zasadnutie Trnavského samosprávneho kraja. Rokovanie sa začalo netradične: gratulovaním k 60-tim narodeninám primátorovi mesta Trnava Ing. Štefanovi Bošňákovi. Tentokrát bol program zasadnutia naozaj obsiahly. Budovu, v ktorej sídli TTSK, kúpi kraj za takmer 296 miliónov korún, čo je o 25 miliónov viac v porovnaní s navrhnutou sumou. TTSK kúpi od súčasného vlastníka objekt administratívy a susediaci parkovací dom, ktorý plánuje prebudovať na kancelárie. Poslanci schválili zriadenie centra zdravotných služieb s nepretržitou prevádzkou v odbore všeobecné lekárstvo pre dospelých, deti a dorast, stomatológia a lekárenstvo. O sídle centra sa nehovorilo,

ale s realizáciou by sa malo začať začiatkom budúceho roka. Pre vytvorenie centra je vyhradených 12 miliónov korún. Zastupiteľstvo TTSK zvýšilo poplatky za cestnú daň v priemere o 3 – 5 %. Zvýšené príjmy Trnavského samosprávneho kraja budú slúžiť na zabezpečenie originálnych kompetencií vyššieho územného celku. TTSK sa snaží znížiť náklady na energiu a vodu a jeho snahou je pokračovať v optimalizácii nákladov aj v budúcnosti. Po zasadnutí bolo TTSK odovzdané uznanie systémového riadeniu kraja v podobe dlhodobého ratingového hodnotenia A- v kategórii transakcií v slovenských korunách. 16. riadne zasadnutie TTSK sa uskutoční 12. decembra 2007.

Reprezentovala Žemberovce

Na televíznom Teste národa odvysielaného 10. novembra sa spoločne s vybranými celebritami zúčastnili aj slovenskí a českí novinári, cvičitelia, mažoretky, smetiari, hasiči a starostovia. Práve v poslednej z menovaných kategórií mala zastúpenie aj obec Žemberovce z Levického okresu so svojou starostkou Ing. Janou Staňovou. Opýtali sme sa jej, s akými dojmami a zážitkami sa z natáčania relácie vrátila. „Do súťaže som bola, rovnako ako ostatní súťažiaci, vybraná prostredníctvom agentúry Median. Na otázku, kto ma navrhoval, mi odpovedali, že to boli ľudia, ktorí ma poznajú. Prijala som preto túto ponuku a teším sa, že spoločne so mnou náš región zastupovali aj súťažiaci v profesiách novinári, hasiči, cvičitelia a mažoretky. Súťaž bola pre mňa podnetná najmä preto, že som mala možnosť porozprávať sa s kolegami od východu Slovenska po západ a zároveň porovnať problémy, ktoré riešia predstavitelia samospráv v susedných Čechách. Priamo pri mne sedel starosta jednej z mestských častí Prahy, počas prestávok sme diskutovali o súčasnom rozvoji obcí a miest, úlohách, ktoré zastrešujeme a rozdieloch medzi legislatívou. Počas celej súťaže vládla všade uvoľnená a prajná atmosféra. Účasť bola preto určite pre každého silným zážitkom i veľkým prínosom.“

Silnými emóciami rezonovalo aj jej vyznanie v živom rozhovore, v ktorom sa o Žemberovciach vyjadrila ako o najkrajšej dedine a slovami „mám rada svoj ľud“ si získala sympatie nielen prítomných kolegov v štúdiu, ale i divákov pri obrazovkách.

Busta Ľudovíta Štúra v Leviciach

Spevácky zbor Domovina otvoril 26. októbra slávnosť odhalenia busty Ľudovíta Štúra v Leviciach. Nové umelecké dielo dostalo svoj priestor oproti budove obvodného úradu. Stovky účastníkov podujatia privítal predseda Domu Matice slovenskej Vincent Mozdík. Prítomným sa následne prihovoril primátor mesta Ing. Štefan Mišák, ktorý pripomenul významné udalosti zo života Ľudovíta Štúra, najvýznamnejšieho predstaviteľa slovenského národného života v polovici 19. storočia, autora slovenského spisovného jazyka, politika, učiteľa, spisovateľa a novinára. V podaní herca Jozefa Šimonoviča, člena výboru MS, sa všetci mohli započúvať aj do slov Ľudovíta Štúra z pamätnej Štúrovej reči na Uhorskom sneme z 15. januára 1847. Význam tejto slávnosti a potrebu živit odkaz najvýraznejších osobností dejín podčiarkla aj podpredsedníčka NSK Mgr. Ľubica Burdová. Predseda Matice slovenskej Ing. Jozef Markuš, DrSc. následne pripomenul súčasníkom najvýznamnejšie fragmenty zo života tejto jednej z najvýznamnejších osobností slovenských dejín. Za najväčšie historické zásluhy Ľudovíta Štúra označil kodifikovanie spisovnej slovenčiny a vypestovanie základu národného sebedomia Slovákov.

Inštaláciu busty Ľudovíta Štúra inicioval predseda Domu MS v Leviciach Vincent Mozdík. Je v poradí už piatym sochárskym dielom osobností slovenských dejín v Leviciach z podnetu levických matičiarov. Predchádzala jej busta

Zľava autor Mgr. art. Peter Mészároš a predseda Domu MS Levice Vincent Mozdík

Štefana Moyzeša a Antona Bernoláka na Dome MS, busta Karola Kuzmányho vo dvore evanjelického kostola a socha M. R. Štefánika v mestskom parku. Autorom sochárskeho diela je mladý, talentovaný umelec, rodák z Rybníka, Mgr. art. Peter Mészároš. „S návrhom zhotoviť bustu Ľudovíta Štúra ma oslovil Dom MS. Zobieral som si všetky jeho portréty a spracoval koncepciu. Samotná práca mi trvala necelý rok. Na jej výrobu som použil ako materiál bronz, váži 115 kg a vysoká je 125 cm. Dopĺňajú ju kamenné bloky v pozadí tvarované vo forme knihy, každý s hmotnosťou 6 ton. Symbolizujú otvorenú knihu s dvoma dátumami, čím som chcel poukázať práve na takéto významné pamätné miesta našej histórie, kam život a tvorba Ľudovíta Štúra určite patria,“ uviedol autor P. Mészároš. Na realizácii diela sa finančne najväčšou mierou podieľal Dom MS Levice s podporou Ministerstva kultúry SR a mesta Levice.

-sak-

REGIÓN

Viacúčelové ihrisko v Pukanci

Slávnostným prestrihnutím pásky odovzdal 10. novembra predseda vlády Róbert Fico v obci Pukanec do užívania viacúčelové športové ihrisko v areáli základnej školy. Na výstavbe viacúčelových športových zariadení v mestách i obciach Slovenska sa podieľa Nadácia SPP, ktorá pri realizácii tohto programu v roku 2007 nadviazala spoluprácu s Úradom vlády SR. Na tento účel nadácia vyčlenila 35 miliónov Sk so zámerom výstavby 50 viacúčelových športových ihrísk pre deti a mládež ročne. Úrad vlády spoločne s Nadáciou SPP zabezpečili na každé viacúčelové ihrisko príspevok vo výške 1 milión Sk. V rámci Nitrianskeho kraja v tomto roku vybudovali päť takýchto ihrísk, jedno z nich práve v obci Pukanec. „Dopoludnia sme rovnaké ihrisko odovzdávali v Mošovciach a dnes u vás. Som rád, že toto je v poradí už dvadsiate ihrisko, ktoré v rámci nášho projektu otvárame. Na budúci rok ich chceme zrealizovať ďalších 150 a ďalej pokračovať týmto tempom, aby do roku 2010 každá obec a mesto, ktoré prejavia záujem o tento projekt, dostali takúto možnosť,“ uviedol R. Fico.

Obec Pukanec zareagovala na výzvu Úradu vlády SR na podnet poslancov OcZ. Podaniu projektu predchádzalo schválenie spolufinancovania v obecnom zastupiteľstve vo výške jednej tretiny nenávratného finančného príspevku, čo predstavovalo sumu 500 000 Sk. „Keďže ponuka na vybudovanie miniihriska bola štandardná pre všetkých žiadateľov s rozmermi 33 x 18 m, obecné zastupiteľstvo v Pukanci na podnet občanov schválilo jeho rozšírenie oproti pôvodnému rozmeru na 36 x 18 m. Spolufinancovanie obce sa navýšilo o takmer 100 000 Sk, ihrisko však budú môcť Pukančania využívať nielen na minifutbal, hádzanú, basketbal, volejbal, ale aj na tenis. Jeho poloha vhodne dopĺňa areál základnej školy a predurčuje zároveň ľahkú prístupnosť nielen žiakom školy, ale i širokej verejnosti. Veríme, že toto ihrisko budú využívať aj dospelí rôznych vekových kategórií a že tento projekt pozdvihne pohybovú aktivitu našej mládeže,“ uviedla starostka Jana Bahnová.

Úvodný priateľský futbalový zápas na novom ihrisku odohrali pred stovkami divákov domáci žiaci proti tímu CZŠ z Novej Dediny. Družstvo hostí posilnil predseda vlády, farby domácich hájil minister vnútra Róbert Kaliňák. Dva góly do bránky súpera vsietil aj sám premiér a zápas napokon skončil výsledkom 2 : 5 v prospech Novej Dediny.

-sak-

V Demandiciach majú kino

Obecné kino otvorili v októbri v Demandiciach. V dobe, kedy kinosály pre slabú návštevnosť zatvárajú aj v mestách, je návrat k tradičnému striebornému plátnu v obci unikátom. „Kino v našej obci fungovalo naposledy pred dvanástimi rokmi, rozhodli sme sa ho preto opäť sprevádzkovať. Zachovalá budova si nevyžadovala väčšie úpravy, zainvestovali sme jedine sumu 59 000 Sk do čítačky digitálnej stopy na zvuk. Kapacita kina je 204 divákov,“ uviedol starosta Ján Prommer. Filmy premieta v rámci verejno-prospešných prác staronový premietač Ladislav Tomiš. Obec sa rozhodla návštevníkov priťahovať do kinosály predovšetkým minimálnym vstupným 60 Sk stanoveným distribučnou sieťou a tiež aktuálnymi trhákmí. Zaujímavosťou je možnosť výberu z ponuky filmov na internetovej stránke obce www.demandice.sk. Film, ktorý v ankete získa najväčší počet hlasov, premietajú raz týždenne v piatok o 19. hodine. „Teší nás, že rozhodnutie obecného zastupiteľstva občania prijali s nadšením. Návštevnosť je vždy nad 50 %, prichádzajú ľudia od 6 do 99 rokov. Ak aj naša obec na kultúru, ktorá široko-ďaleko okrem okresného mesta nie je, trochu doplatí, nebude nás to trápiť,“ dodal starosta.

-ps-

Spomienkové stretnutie

Mesto Zlaté Moravce zorganizovalo 9. novembra spomienkové stretnutie za obete cesty smrti I/65, ktoré vyvrcholilo svätou omšou za všetkých, ktorých život bol predčasne ukončený dopravnou nehodou na tomto úseku. Účastníci sa presúvali na vozidlách označených čiernou stuhou z Námestia A. Hlinku v Zlatých Moravciach, zastavili sa pri kríži na križovatke do Zlatých Moraviec cez Chyzerovce, kde položili veniec obetiam. Kolóna áut postupovala do Beladíc po ceste smrti I/65. Táto spomienková akcia podporila snahu o bezpečnejšiu premávku na tejto stále rizikovej dopravnej komunikácii.

-sak-

Vianočný bontón

Už iba niekoľko dní nás delí od okamihu, keď zapálime sviečku na štedrovečernom stole. Každý sa snaží mať ho čo najkrajší, vyberáme ten najlepší obrus a servis, poháre a príbor sú vyleštené. Aby bolo naozaj všetko ako má byť – netreba zabudnúť ešte na jednu maličkosť. Bontón.

Na Vianoce viac ako kedykoľvek inokedy platí – šaty robia človeka.

Sadať si k štedrovečernému stolu v teplákoch a tielku je hotové barbarstvo. A dokonca ani kombinácia oblek a papuče nie je vhodná. Páni by mali mať oblek a vyčistené poltopánky, dámy malú spoločenskú toaletu a lodičky, no a deti by mali mať na sebe aspoň sviatočnú košeľu.

Aj sedenie pri sviatočnom stole má isté pravidlá.

Čestné miesta sú buď za vrchstolom alebo v strede najdlhšej strany stola. Za okrúhlym stolom je to miesto chránené z dvoch strán stenou. Ak ste si už posadali, treba mať na pamäti, že hlavou večere je stále žena – matka. Prvá praje dobrú chuť a prvá si aj nakladá.

Ďalším pravidlom je, že od štedrovečerného stola sa neodchádza.

Treba počkať až do konca, až po posledný chod, dezert či kávu a až potom, keď dojedia, poďakujú sa za večeru, môžu od stola odísť.

Ak si chcete vianočnú večeru naozaj vychutnať v pokoji, stíšte si mobilné telefóny. Pípanie esemesiek a odbiehanie za mobilom od stola, či nebudaj mobil pri tanieri – to naozaj k Vianociam nepatrí.

Citroën C4 coupé: Civilizovaný víťaz

Príchodom modelového radu C4 ukázal Citroën svoju technologickú invenciu a schopnosť tvoriť tvarové avantgardy. Dará sa robiť poriadny vietor aj v súťaži rely automobilov, kde to miestami vyzerá, akoby mali monopol na víťazstvá. Z úspechov vznikol akčný model C4 by Loeb.

Trojdvärové kupátko ťahá pohľady vždy, keď je červené, v oficiálnej pretekárskej farbe Citroën Sport, hrozia zaseknuté krky okoloidúcich. Dizajn sa podaril mierou vrchovatou, akurát mohutný C-stĺpik prekáža vo výhlade šikmo vzad. Na prvý pohľad vyzerá rušivo aj deliaca hrana tretích dverí, opak je pravdou. Nezhoršuje výhľad pri cúvaní, navyše spolu s monochromatickým spätným zrkadlom účinne zabraňuje oslepovaniu v noci. Vonkajšiu dynamiku podčiarkujú 17-palcové kolesá a vysoko umiestnený zadný spojler. Vnútrajšok prežil oproti základu vážnu zmenu. Široké dvere dovoľia nastúpiť aj na zadné sedadlá bez prehnanej gymnastiky, len v prípade tesného parkovania potrebuje človek gymnastické schopnosti. Sedadlá s výraznými bočnicami telo pevne obopnú, sedí sa v kombinácii kože, alkantary a červenej sieťoviny. Vďaka nej sa chrbát nepotí a nehrozí bolesť krížov. Športové srdce zvýrazňuje logo, vyšité na opierke hlavy a bohatá aplikácia hliníka. Dostal sa na kľučky dverí, pedále a radiacu páku. Jazda v aute so športovým imidžom býva plná zábavy. Benzínovému motoru vyhovujú otáčky, keď to preženiete, celý otáčkomer sa sfarbí dočervena. Auto sa výborne cíti na krajských cestách, pri diaľničnej rýchlosti 130 km/h točí až 4 000 otáčok. Za mestskú agilitu si vypýta cez 9 litrov na 100 km. Podvozok je tvrdší, ale drží stopu a kamaráti sa s obratnosťou aj so zákrutami.

-ms-

Fakty: Citroën C4 coupé 1,6i 16 V by Loeb

Cena: **599 900 Sk**

Najvyššia rýchlosť: **194 km/h**

0 – 100 km/h: **10,6 s**

Spotreba: **7,5 l/100 km**

Motor: **R4/16V/1 587 cm³**

Výkon: **80 kW (110 k)/5 800 min⁻¹**

Hmotnosť: **1 275 kg**

Krútiaci moment: **147 Nm/4 000 min⁻¹**

Roman Pomajbo: Mám rád zimu a Vianoce

Stále usmíaty a s dobrou náladou. Herec, moderátor a zabávač Roman Pomajbo nás z televíznej obrazovky zabáva týždeň čo týždeň. Relácie SOS a Telečumil patria k tomu najlepšiemu, čo naše televízie ponúkajú. Pri šálke horúcej kávy nám porozprával o svojom detstve, zimných radovánkach a zážitkoch z Vianoc.

Zima je tu – máš ju rád?

Budeš sa čudovať, ale veľmi. Zimu mám rád pre jej krásu, všetko je biele, čisté, krásne.

Vždy keď sa pozerám na pohľadnicu so zimnou krajinou, ide na mňa z nej tá atmosféra. Pokoj, teplý čajíček, obrazy, ktoré mráz vymaloval na sklo. Vrzdíaci sneh a ten mrazivý vzduch, ktorý cítiš, keď vyjdeš von. Zima sa mi páči.

Spája sa ti zima aj s detstvom?

Jasné. Doteraz mám pred očami ako s bratom sedíme pri okne v paneláku a čakáme na prvý sneh. Na tú radosť, keď začali padať prvé snehové vločky a spievali sme, čo hrdlo dalo „Sniežik sa nám chumelí“... Aj teraz keď začne snežiť, to na mňa príde. Ale spievam si už radšej iba v duchu. /smiech/ ...No a potom tie guľovačky, ostreľovali sme baby ako blázni, sánkovali sme sa...

Čo Roman Pomajbo a zimné športy?

Razím teóriu, že herec má vedieť všetko, aj čo sa týka športu. Nikdy neviete, kedy sa vám to zide vo filme či seriáli. Lyžovať som sa naučil v siedmej triede na lyžiarskom kurze a odvtedy lyžujem pravidelne a celkom slušne. Ale na frajerov, ktorí majú nohy spolu akoby prilepené a robia kristiánky, ešte nemám. Minulý rok som ale skúsil snowboard. Je to super. Na začiatku som síce tomu nerozumel, padal na zadok, ale potom ma to začalo baviť a teraz zídem na snowboarde v pohode celý svah.

Máš aj obľúbené miesto, na ktoré sa v zime rád vraciaš?

Mne je to úplne jedno, kde som. Hlavne, že je tam dobre. Toto má na starosti moja manželka, vyberá, sleduje ponuky a ja sa pri nej zveziem. Veľkým zážitkom boli pre mňa Alpy. Nechápal som, že aj takýto luxus môže byť. Že lyžuješ celý deň vždy na inej zjazdovke, nečakáš v radoch – paráda. Ale mám rád aj naše Tatry.

Vianoce sú už za dverami – tešíš sa na ne?

Teším, ale úplne inak ako kedysi. Ako decko som mal nožničky pod zadkom,

ako prvý som zjedol večeru, nechápal som, prečo všetci tak pomaly jedia, otec si ešte prikladá, jednoducho som nevedel vydržať, kedy už budem rozbaľovať darčeky. Je to zvláštne, ako sa to rokmi mení. Pre mňa je teraz hodnotnejšie byť s rodinou. Aby štedrá večera trvala čo najdlhšie, aby sme sa v pokoji mohli rozprávať – tie darčeky už nie sú podstatné. Hm, asi som už dospel /smiech/. Hodnoty sa zmenili.

Na ktoré Vianoce nikdy nezabudneš?

Bolo to niekedy v 70-tych rokoch, bol som ešte chlapec a všetci, celá rodina sme dostali pod stromček korčule. Ešte aj mamina. A vyšlo to tak, že v bratislavskej Dúbravke bola vtedy poľadovica. Všetko bolo ako sklo, všetko bolo zamrznuté a ľudia sa normálne na Vianoce vonku na sídlisku korčuľovali. Postavil som sa na chodník a išiel som na tých nových korčuľoch dolu kopcom hádam aj 10 minút bez zastavenia. Na ten pocit nikdy nezabudnem. Čudoval som sa, ako to ten Ježiško mohol takto super zariadiť.

Aké budú tvoje tohtoročné Vianoce? Manželku máš z Prahy, kde vlastne budete tráviť sviatky?

My to máme podelené. Jeden rok sme s jej rodičmi v Prahe, druhý zase s mojimi v Bratislave. Tento rok to vychádza na Prahu. No a po sviatkoch sa chystám lyžovať. Už po tretíkrát budeme spolu stará dobrá partia. Dano Dangl s rodinou, Peťo Sklár s chlapcami, ja s manželkou, možno ešte produkčný. Je to taká rodinná pohoda, celé dni sa lyžujeme a večer robíme deťom program. Aj na Silvestra.

Ty sa teda budeš zabávať na Silvestra na chate a my sa budeme zabávať na tebe v televízii?

Presne tak. Ako po minulé roky aj tento budeme mať v silvestrovskom programe STV scény s postavičkami z SOS. Verím, že sa všetci dobre pobavíte. Veď Nový rok treba privítať veselo.

Tak všetkým šťastné a veselé...

Recepty na rýchle vianočné dobroty

Lepené očka

Potrebuje: 100 g práškového cukru, 200 g tuku, 300 g hladkej múky.

Postup: Zo surovín vymiesime cesto, rozvalkáme ho na pomúčenej doske, formičkami povykrajujeme kolieska či iné tvary, uložíme na suchý plech a upečieme v horúcej rúre. Vychladnuté pečivo pospájame džemom, najlepšie ríbezľovým a pocukrujeme.

Kokosové gulky

Potrebuje: 200 g kokosovej múčky, 50 g stuženého tuku, vajce, 3 polievkové lyžice kakaa a polievkovú lyžicu rumu.

Postup: Všetky suroviny zmiešame, z masy sformujeme guľky a obalíme ich v strúhanom kokose. Chuť kokosových guliek môžete spestriť vykôstkovanou višňou, ktorú dáme do každej guľky. Skladujeme v chlade.

Vanilkové rožky namáčané v čokoláde

Potrebuje: 200 g hladkej múky, 140 g masla, 50 g zomletých orechov, vajce, 50 g práškového cukru.

Postup: Zo surovín vypracujeme cesto. Z neho potom vytvarujeme malé rožky, ktoré rýchlo upečieme vo vyhriatej rúre. Práškový cukor zmiešame s vanílinovým cukrom, upečené rožky v ňom obalíme a nakoniec polovicu každého rožka namočíme do roztopenej čokolády.

Dobrá chuť!

Naša krížovka – slovenské príslovie

slovenské príslovie	užitočný hmyz	vyľučoval slzy	trubiť, po anglicky	advanced videoproducts (skr.)	francúzsky člen	máličko (exp.)	pomôcky: AKANTOR, ALAK, AS, TOOT	citoslovce povzdychu	naša mačkovitá šelma	útok	závora	Andrej (dom.)	tranzitná ústredňa (skr.)		3. časť tajničky	frígijský kráľ s oslími ušami
postavila sa							biblická hora							kilometer (skr.)		
1. časť tajničky							st. značka žiletiek							skr. štátu R. Island		
starogrécky bájkár					okresný výbor			franský kupec					park			
šport. kód Litvy				sídlo v Nórsku	podoba, po maďarsky			ženské meno					strata na váhe tovaru			
chem. zn. hliníka			mohutný strom	prsia, po česky				zn. jednotky kilopond				polynézsky nápoj				
Fujala Oto	námestie, po anglicky	oblak	odpad pri výr. cukru				lišči brloh					bytový podnik				
citoslovce plesknutia		prudký dážď					hlavica ant. stĺpov									
sídlo v Indonézii							sladkovodná ryba									mäsožravý jašter
španielska bona						hrací list										
2. časť tajničky						nápoj z chmeľu										
larválne štádium hmyzu																

Riešenie z predchádzajúceho čísla: ŤAHAJÚ SA DVAJA O KRAVU A TRETÍ JU DOJÍ.